

Retsudvalget

Randers 26/4 2020

Manglende overholdelse af kontradiktionsprincippet i Børn og Ungeudvalg

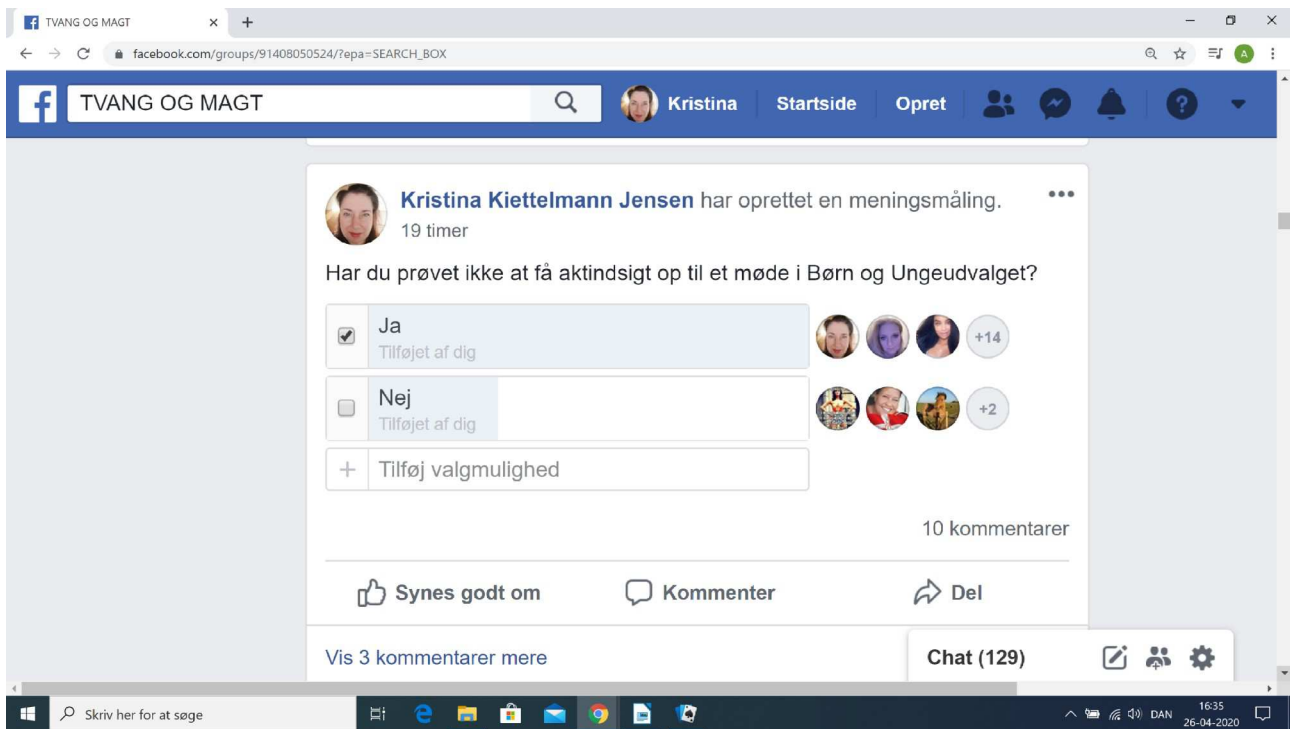
Når en borger skal til møde i et Børn og Ungeudvalg i en kommune, så sker det alt for tit, at borgeren ikke kan få aktindsigt. Dette har den konsekvens, at borgeren ikke kan forsvare sig på et tilstrækkeligt objektivt grundlag, da forvaltningen notorisk kun medtager oplysninger, der støtter indstillingen til tvangsangreb overfor barnet. Retten til at forsvare sig fremgår af grundlæggende retsgarantier om en retfærdig rettergang, som jeg har gennemgået overfor Social- og Indenrigsudvalget her: <https://www.ft.dk/samling/20191/lovforslag/L68/bilag/13/2125588.pdf> Desværre fandt Social- og Indenrigsminister, Astrig Krag (S) ikke at foreningens gennemgang af helt grundlæggende retsbeskyttelse og procesbeskyttelsesgarantier var relevant for lovforslaget om retssikkerhed til forældre til anbragte børn. Det tænker jeg at Retsudvalget tænker anderledes om med viden om disse retsgarantier, som Justitministeren, Nick Hækkerup (S) er ansvarlig for bliver overholdt ude i kommunerne.

Et generelt problem

Da vi ofte hører om dette problem i Foreningen Klip – Forældre til anbragte børn, hvor undertegnet er bestyrelsesmedlem, og læser det i de fora undertegnet er medlem af online, så retter vi som forening herved henvendelse til Retsudvalget.

Denne retsmangel sker rigtig ofte og derfor oprettede undertegnet en afstemning i gruppen 'TVANG og MAGT' den 25/4 2020, som er en offentlig gruppe med 6.508 medlemmer, der omhandler anbragte børn. Undertegnet oprettede en afstemning med spørgsmålet: 'Har du prøvet ikke at få aktindsigt op til et møde i Børn og Ungeudvalget?' Svarmulighederne var 'ja' eller 'nej'. 19 timer efter oprettelse havde 22 svaret, hvoraf 17 havde oplevet ikke at modtage aktindsigt inden et møde i Børn og Ungeudvalget. Kun 5 af de 22 havde modtaget aktindsigten op til mødet i Børn og Ungeudvalget. Det lave antal svar fortæller om, at det for mange forældre til anbragte børn ikke er blevet dem gjort opmærksom på deres mulighed for at få aktindsigt, hvad aktindsigt betyder og nogle kan slet ikke overskue dette.

På næste side er et billede af den afstemning undertegnet refererer til, som enhver kan gå ind i den offentlige gruppe og søge frem. Enhver kan stille spørgsmål i tråden.

Dette giver et klart indblik i, at adgang til ens egen sag vedrørende tvangsindgreb i ens familieliv slet ikke bliver overholdt i de danske forvaltninger. Et så invasivt indgreb ved administrativ afgørelse har vi ladet socialrådgivere varetage. Der er ingen pønale effekter for manglende efterlevelse af Retssikkerhedslovens retsgarantier ved retlige prøvelser. Ved påpejning heraf til møderne for Børn og Ungeudvalg, Ankestyrelsen eller Byretterne, iværksættes ingen konsekvens herfor. Altså slipper disse forvaltninger af sted med deres bevidste undladelse af at give aktindsigt, for at dreje sagen i den retning forvaltningen har indstillet til.

Der er ca. 14.000 børn der er anbragt i Danmark. Ca. 2.000 er tvangsadskilt fra deres forældre, hvilket er fordoblet siden indførelsen af refusion på anbringelser i 2007. Udligningsreformens incitament til at tvangsfjerne børn, som vi har redegjort for her: <https://www.ft.dk/samling/20191/lovforslag/L68/bilag/27/2149749.pdf> skærper behovet for borgerens adgang til egen sag og adgang til at udøve sin ret til kontradiktion.

Lovhjemmel

Da retssikkerhed og processuelle retsgarantier er en del af vores frihedsrettigheder her i landet, ønsker vi i Foreningen Klip – Forældre til anbragte børn, at vi får lov hjemmel med præcisering af dette i forretningsordenen til Børn og Ungeudvalgene, jf. **Menneskerettighedskonventionens artikel 6:**

”Ret til retfærdig rettergang

1. Enhver skal, når der skal træffes afgørelse enten i en strid om hans borgerlige rettigheder og forpligtelser eller angående en mod ham rettet anklage for en forbrydelse, være berettiget til en retfærdig og offentlig rettergang inden en rimelig tid for en ved lov oprettet uafhængig og upartisk domstol. Dom skal afsiges i offentligt møde, men pressen og offentligheden kan udelukkes helt eller delvis fra retsforhandlingerne af hensyn til sædeligheden, den offentlige orden eller den nationale sikkerhed i et demokratisk samfund, når det kræves **af hensynet til mindreårige eller til beskyttelse af parternes privatliv**, eller under særlige

omstændigheder i det efter rettens mening strengt nødvendige omfang, når offentlighed ville skade retfærdighedens interesser.

2. Enhver, der anklages for en lovovertrædelse, skal anses for uskyldig, indtil hans skyld er bevist i overensstemmelse med loven.

3. Enhver, der er anklaget for en lovovertrædelse, er i særdeleshed berettiget til:

a) ufortøvet at modtage udførlig underretning på et sprog, som han forstår, om arten af og årsagen til den anklage, der er rejst mod ham;

b) at få tilstrækkelig tid og lejlighed til at forberede sit forsvar;

c) at forsvare sig personligt eller ved juridisk bistand som han selv har valgt, og, hvis han ikke har tilstrækkelige midler til at betale den juridiske bistand, at modtage den uden betaling, når retfærdighedens interesser kræver det;

d) at afhøre eller lade afhøre imod ham førte vidner og at få vidner i hans interesse tilsagt og afhørt på samme betingelser som vidner, der føres imod ham;

e) at få vederlagsfri bistand af en tolk, hvis han ikke forstår eller taler det sprog, der anvendes i retten.” (Vores fremhævninger)

De fleste vil nok sige, at dette allerede fremgår i Retssikkerhedsloven, om end dette bliver tydeligvis ikke overholdt af Børn og Ungeudvalgene, hvorfor der er behov for præcis lovhjemmel.

Bilagsliste

Da det ofte sker, at forvaltninger er meget kreative i undgåelse af at sende de bebyrdende sagsakter, så sendes ofte en bilagsliste kun med de bilag, der er fremsendt. Dette gør det umuligt for borgeren at få sikkerhed for, at være blevet fuldt ud oplyst i sin egen sag vedrørende egne børn. Bilagslisten skal indeholde alle bilag og informere borgeren om hvad denne ikke må få aktindsigt i, så borgeren og dennes advokat har mulighed for at forlange det som forvaltningen uretmæssigt tilbageholder. Dette bør indgå i forretningsordenen for Børn og Ungeudvalg.

Den ønskede tilføjelse

Vi vil anmode retsudvalget om at fastsætte frist for hvornår fuld aktindsigt med bilagsliste – inklusiv alle sagens akter, skal fremkomme til forælderen indstillet til tvangsadskillelse fra sit barn i forretningsordenen til Børn og Ungeudvalget. Vi vil i Foreningen Klip – Forældre til anbragte børn foreslå, at modtage aktindsigten senest 3 uger før et møde i Børn og Ungeudvalget, Ankestyrelsen eller Byretten. Dette fordi sakterne ofte er mange tusinde sider og der 7 dage inden et møde også bliver fremsendt forvaltningens indstilling, som forældrene også skal læse igennem, reflektere over og give skriftligt svar på, som udvalget/klageinstansen skal nå at læse før mødet.

Nogle forældre er ordblinde, hvilket bør tages hensyn til. Det bør tilføjes specifik lovhjemmel til at få læst sagsakterne for sig ind i forretningsordenen for Børn og Ungeudvalget. Dette kan en Servicelovens § 54 støtte kontaktperson, der har 2-4 timer om måneden ikke stå for. Ordblindhed er et handicap, som Retsudvalget har pligt til at foranstalte støttetiltag for, jf. **Handicapkonventionens artikel 13**:

”Adgang til retssystemet

1. Deltagerstaterne skal sikre, at personer med handicap har effektiv adgang til retssystemet på lige fod med andre, herunder ved tilvejebringelse af procesretlig og alderssvarende tilpasning, for at lette deres mulighed for effektivt at deltage direkte eller indirekte, herunder som vidner, i alle former for retssager, herunder på de efterforskningsmæssige og andre forberedende stadier.” (Vores fremhævning)

Udover ordblindhed har forældre med mentale og kognitive handicaps også brug for støtte til at have adgang til en retfærdig rettergang, for ikke at tale om barnets ret til en retfærdig rettergang, når forælderen ikke er i stand til at forsvare sig overfor den langt mere magtfulde forvaltning med et barn under 12 år gammelt. Dette har Retsudvalget pligt til at sørge for bliver varetaget i sager om indgreb i børns frihed og ret til familieliv, jf. Menneskerettighedskonventionens artikel 8. Dette passer fint ind i forretningsordenen for Børn og Ungeudvalg.

Sammenfattende

Det burde være en selvfølge, at forvaltninger fremsendte alle relevante akter i en sag, til den svage part i sagen. Desværre ser vi brud herpå gang på gang. Vi vil som forening til forældre til anbragte børn spørge Justitsministeren, Nick Hækkerup (S), om denne vil tage tiltag til at sikre ovenstående sker?

Der er tale om de mest invasive administrative indgreb i familier og på børns frihed og ret til deres familier. I fald en borger ikke kan få aktindsigt i den sag, der administrativt kan tvangsadskille barn og forældre, så har vi ikke længere en retstat. Når sagen ikke er fuldt oplyst overfor borgeren, har borgeren ikke adgang til en retfærdig rettergang.

Venlig Hilsen

Kristina Kiettelmann Jensen

Bestyrelsesmedlem i Foreningen Klip – Forældre til anbragte børn

Tlf: 60677647

